

DE CARIBISCHE EILANDEN

DECEMBER 2019 - POLITIEK IN PRAKTIJK #4

ProDemos Huis voor democratie en rechtsstaat

DOCENTENHANDLEIDING

DE WERKVORM IN HET KORT

Klassikaal bespreekt u met de leerlingen hoe de eilanden Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Aruba, Curaçao en Sint Maarten zich verhouden tot (Europees) Nederland. Daarna spelen de leerlingen een memoryspel over deze eilanden.

LEERDOEL

- De leerlingen weten dat het Koninkrijk der Nederlanden ook bestaat uit een Caribisch gedeelte.
- Leerlingen kunnen zich een betere voorstelling maken bij de Caribische eilanden binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

HOE LANG DUURT HET?

45-60 minuten

WAT HEB JE NODIG?

- * Smartboard
- * Per twee- of drietal leerlingen een setje memorykaartjes.

DE WERKVORM STAP VOOR STAP

VOORBEREIDING

- Zet de PowerPoint klaar.
- Print de kaartjes uit (zie verderop), zodat u voor elk twee- of drietal leerlingen alle kaartjes in tweevoud heeft. Snijd of knip deze uit.

STAP 1: INTRODUCTIE EILANDEN

- Vraag in welke gemeente (of stad/dorp) de leerlingen zelf wonen. Bespreek dat dit allemaal in Nederland ligt, in Europa.
- Laat **dia 2** zien. Vraag of de leerlingen één van de drie personen kennen. Het zijn comedian en presentator Jandino Aspraa, operazangeres Tania Kross en hardloper Churandy Martina. Hebben de leerlingen enig idee waar zij geboren zijn? Bespreek dat zij niet in het Europese deel van Nederland zijn geboren, maar op één van de eilanden die ook bij Nederland (officieel: het Koninkrijk der Nederlanden) horen.
- Laat **dia 3** zien. Vraag of de leerlingen Nederland kunnen aanwijzen. Klik één keer door, zodat er een rondje op die locatie verschijnt. Vraag de leerlingen of ze ook kunnen aanwijzen waar de eilanden liggen. Klik nog een keer door om ook daar een rondje te laten verschijnen.
- Vraag de leerlingen of ze ook de namen weten van de eilanden. Het zijn er in totaal zes. Schrijf de namen op het bord. Klik daarna met de muis op de kaart om Google Maps te openen. Zoom aan de hand van aanwijzingen van de leerlingen in om te laten zien waar de eilanden precies liggen, of vraag een leerling naar voren te komen en de eilanden te zoeken op de kaart.
- Ga terug naar de PowerPoint en laat **dia 4** zien. Vertel dat de zes eilanden bij het Koninkrijk der Nederlanden horen. Dit betekent dat koning Willem-Alexander ook daar koning is. Eventueel kunt u ook vertellen dat 3 eilanden *landen* zijn binnen het koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint-Maarten). Het Koninkrijk bestaat dus officieel uit 4 landen; deze drie eilanden en Nederland. De andere drie eilanden (Bonaire, Saba en Sint-Eustatius) zijn *gemeenten* binnen Nederland, net zoals de gemeente waar zij wonen!

Als u denkt dat de leerlingen dit aan kunnen, kunt u verder gaan naar **dia 5** en **dia 6**. U kunt ook gelijk naar stap 2 gaan.

- Laat **dia 5** zien. Vraag aan de leerlingen of ze een idee hebben hoe deze eilanden ooit zijn gaan horen bij Nederland. Hiervoor moeten we meer dan 300 jaar terug gaan, naar de 17^e eeuw. Nederland veroverde toen deze eilanden. Nederlandse handelaren haalden zout van de eilanden vandaan. Dat gebruikten de Nederlanders voor de haring, want door het zout bleef de haring langer goed. Ook werden er mensen uit Afrika naar deze eilanden gebracht om daar als slaaf te werken. Deze eilanden waren dus koloniën van Nederland. Op de afbeelding links zie je schepen uit die tijd.
 - Vertel dat er in de loop van de tijd veel veranderd is. Zo werd in (op 15 december) 1954 een belangrijk document getekend. Sinds die tijd mogen ze zelf meer beslissen over wat er op de eilanden gebeurt. Op de afbeelding rechts zie je de wet die dit vastlegde.
 - Laat **dia 6** zien. Bespreek aan de hand van de PowerPoint wat de bijzondere situatie rond Nederland en de eilanden in de praktijk betekent.
-

STAP 2: MEMORY OVER DE EILANDEN

- Laat **dia 7 zien**. Vertel dat de leerlingen nu zelf de eilanden wat beter gaan leren kennen, met een speciaal memoryspel.
- Vraag of iemand kan uitleggen hoe memory werkt. Klik daarna één keer door en laat nog een keer de stappen op het scherm zien.
- Vertel in welke groepjes de leerlingen het spel gaan spelen, hoe lang ze hebben en wat ze kunnen doen als ze klaar zijn.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Koloniale tijd

Eind 15e eeuw werden de 6 eilanden ‘ontdekt’ door Europese ontdekkingsreizigers. Er waren toen al volkeren die op deze eilanden woonden. In de tijd daarna werden de eilanden door veel verschillende Europese machthebbers veroverd, waaronder Nederland. Voor Nederland speelde hierbij de West-Indische Compagnie (WIC) een belangrijke rol. De WIC haalde onder andere mensen uit Afrika naar de eilanden, om hen hier te verhandelen als slaven. In 1863 werd de slavernij door de Nederlandse regering afgeschaft. De eilanden bleven echter koloniën van (steeds) verschillende Europese landen, waaronder Nederland.

Na 1954

Vanaf 1948 werd er onderhandeld over de positie van de eilanden binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De uitkomst was het *Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden* in 1954. Hierin werd vastgelegd dat de 6 eilanden verder gingen als de Nederlandse Antillen. In de praktijk betekende dit dat de eilanden meer zelf mochten beslissen over wat er op de eilanden gebeurde. In 1986 verwierf Aruba de ‘status aparte’. Dit hield in dat Aruba de status van land binnen het Koninkrijk verkreeg. In 2006 gebeurde dit ook met Curaçao en Sint Maarten.

Huidige situatie

In 2010 werden de Nederlandse Antillen ‘opgeheven’. Sinds dat jaar maken de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de zogenaamde BES-eilanden) onderdeel uit van Nederland als openbare lichamen. Inwoners van deze eilanden mogen daarom ook stemmen voor de Tweede Kamer. De eilanden worden als (bijzondere) gemeenten bestuurd. De eilanden Aruba, Curaçao en Sint-Maarten gaan nog steeds verder als zelfstandige landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

65 jaar Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden

In december 2019 wordt/werd herdacht dat 65 jaar geleden het Statuut werd ondertekend.

Dit is de vlag van Bonaire.

Dit is de vlag van Aruba.

Dit is de vlag van Sint-Maarten.

Dit is Jandino Aspraa, een bekende comedian en presentator. Hij is geboren op Curaçao.

Dit is Churandy Martina, een sprinter. Hij is geboren op Curaçao.

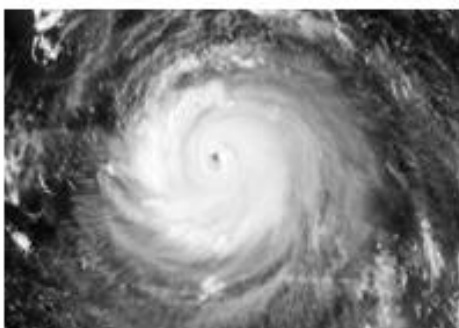
Dit is Tania Kross, een zangeres van opera. Zij is geboren op Curaçao.

George Maduro vocht tegen de nazi's in de oorlog. Hij is geboren op Curaçao. Madurodam is naar hem vernoemd.

Willem-Alexander is ook koning van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

De eilanden hebben soms last van zware stormen: orkanen.

Op de eilanden wordt veel zout uit het water gehaald. Bijvoorbeeld voor op je eten.

De landingsbaan op het vliegveld van Saba is de kortste van de wereld.

Er komen veel toeristen naar de eilanden. Bijvoorbeeld voor de mooie stranden.

Op Aruba, Bonaire en Curaçao spreken ze Nederlands, maar ook Papiaments.

Op de eilanden schijnt de zon veel. Het is er vaak erg warm.

Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba mogen de inwoners ook gewoon stemmen voor de Tweede Kamer.

Vroeger haalde Nederland mensen uit Afrika om op de eilanden als slaaf te werken.